

ΚΕΙΜΕΝΟ 1

Η ομορφιά επιστρέφει σε όποιον την κατέχει

Η ομορφιά είναι κάτι το σχετικό που διαφέρει σε κάθε πολιτισμό και αλλάζει μέσα στα χρόνια. Δε χρειάζεται να πάμε μακριά, σήμερα θεωρούνται ελκυστικοί οι αθλητικοί άντρες και οι λεπτές γυναίκες με μαυρισμένο δέρμα. Παλιότερα οι χλωμές γυναίκες ήταν αυτές που δικαιούνταν το επίθετο ωραίες, και πριν από αυτές ήταν οι ευτραφείς.

Όμως ακόμα και στη δική μας εποχή, εδώ και τώρα, η ομορφιά είναι μια έννοια ασταθής και δύσκολο να οριστεί. Κι αυτό, βέβαια, είναι φανταστικό, γιατί έτσι δεν αποφασίζουν απλώς κάποιοι λίγοι για το τι είναι όμορφο.

Περιοδικό μόδας τον Φεβρουάριο του 2015 δημοσίευσε τα λόγια της φωτογράφου Μιχαέλα Νόροκ, η οποία εκπονεί ένα σχέδιο με τίτλο «Ο άτλαντας της ομορφιάς», όπου φωτογραφίζει γυναίκες ελκυστικές απ' όλο τον κόσμο. Διαλέγει όμορφες γυναίκες, αλλά σύμφωνα με τους κανόνες κάθε χώρας. Κι έτσι, καθώς προστίθενται φωτογραφίες, μαντεύουμε έως ποιο σημείο είναι διαφορετική η ομορφιά σε κάθε μέρος του κόσμου. Γιατί οι φωτογραφίες δε δείχνουν γυναίκες που τείνουν σε ένα κοινό πρότυπο, αλλά το αντίστροφο: όσο περισσότερες φωτογραφίες εμφανίζονται, τόσο μεγαλύτερη ποικιλία υπάρχει.

Έχοντας ήδη επισκεφτεί εκατοντάδες χώρες για να πραγματοποιήσει το πρώτο μέρος του σχεδίου, και ξεκινώντας τώρα το δεύτερο για το περιοδικό, η Νόροκ δηλώνει: «Η ομορφιά δεν έχει να κάνει με καλλυντικά, χρήματα, φυλή ή κοινωνικό status, αλλά με το να είσαι ο εαυτός σου. Οι παγκόσμιες τάσεις μάς κάνουν να είμαστε και να ενεργούμε με όμοιο τρόπο, αλλά στην πραγματικότητα όλοι είμαστε όμορφοι, γιατί είμαστε διαφορετικοί».

Η νεότητα, η ευστροφία, ο πλούτος, όλα αυτά επηρεάζουν, ώστε κάποιος να φαίνεται επιθυμητός. Ωστόσο, αν η ομορφιά της ψυχής δεν λάμπει από όλα αυτά, η λάμψη τελειώνει γρήγορα.

Γι' αυτό, λοιπόν, αξίζει τον κόπο να αφιερώνουμε κάποιο χρόνο κάθε μέρα στη φροντίδα της εσωτερικής μας ομορφιάς, είτε με το διάβασμα ενός καλού βιβλίου, είτε ακούγοντας γαλήνια μουσική, είτε απολαμβάνοντας τις ευωδίες που εμπνέουν...

Και δίπλα σε όλα αυτά, αναμφίβολα το καλύτερο προϊόν ομορφιάς που υπάρχει είναι το να αγαπάμε τον εαυτό μας.

Άλλαν Πέρσυ (Από τη σειρά Πλάτωνας: 80 μαθήματα φιλοσοφίας για τη ζωή, σε μετάφραση της Αγαθής Δημητρούκα), εκδόσεις Πατάκη.

ΚΕΙΜΕΝΟ 2

Να είσαι ή να φαίνεσαι;

Όταν η ευτυχία μας συνδέεται με τις λαίμαργες επιθυμίες μας και όχι με τις αληθινές επιθυμίες της καρδιάς και με τις βαθιές ανάγκες του εαυτού μας, αργά ή γρήγορα χάνει τη γεύση της, το άρωμά της και ματαιώνεται.

Δυστυχώς, οι περισσότεροι άνθρωποι κυνηγάμε αυτό που μας δίδαξαν ότι πρέπει να θέλουμε και όχι αυτό που στ' αλήθεια επιθυμούμε. Και όταν έρθει η ώρα της απονομής, καταλήγουμε στο βάθρο του νικητή, μ' ένα άδειο χαμόγελο και με μια κενή ψυχή.

Το life style μοιάζει σαν μια εποποιία*, που επηρέασε το μεγαλύτερο κομμάτι του πληθυσμού. Χώρισε τη γη στα δυο, στο in και στο out. Έπαιξε και παίζει πολύ με τους φόβους: με το φόβο των γηρατειών, του πάχους και της ασχήμιας, της απόρριψης και της αποτυχίας.

Προσφέρει πρότυπα γυναικών και ανδρών όλο και πιο νέων, αρυτίδιαστων και ατσαλάκωτων, επιτυχημένων, πολυταξιδεμένων και πολυχρονεμένων. Χωρίς να το καταλαβαίνουμε, υπογράφουμε με αυτά τα πρότυπα ένα σιωπηρό συμβόλαιο, αναλαμβάνοντας τη δέσμευση να τους μοιάσουμε. Και καθώς μιμούμαστε αυτά τα πρότυπα, αντιγράφοντας τις ζωές τους, αναρωτιόμαστε γιατί δεν είμαστε ευτυχισμένοι; Όσο συνεπείς κι αν είμαστε, η ψυχή μας προδίδει και ακυρώνει το ραντεβού με την fashion ευτυχία.

Είναι καιρός να απομυθοποιήσουμε τη life style προस्ताγή, ν' ακολουθήσουμε τα δικά μας όνειρα και να γίνουμε ευτυχισμένοι με το δικό μας τρόπο. Να πάψουμε να υποκλινόμαστε στους βωμούς της προκαθορισμένης in επιτυχίας και ευτυχίας, χωρίς να ντρεπόμαστε γι' αυτό, να χαλαρώσουμε και ν' αρχίσουμε ν' απολαμβάνουμε τα απλά, καθημερινά, αληθινά και σημαντικά για τον καθένα μας πράγματα, ο καθένας μας με το δικό του μοναδικό τρόπο.

*εποποιία: χαρακτηρισμός ορισμένου συνόλου αξιοθαύμαστων γεγονότων, ιδίως πολεμικών επιχειρήσεων, στη διάρκεια των οποίων πραγματοποιήθηκαν ηρωϊκές πράξεις.

Γιώτα Σούσουλα, από το βιβλίο *Ας Δημιουργήσουμε Καταπληκτικές Ζωές*, εκδόσεις Ίαμβος.

ΚΕΙΜΕΝΟ 3

Κωστής Παλαμάς, *Η Ευτυχία*

Καθόμαστε σαν πάντα οι δύο βράδυ στο σπίτι
αντικρινά της εγώ
γειρμένος στο βιβλίο,
σκυμμένη εκείνη στη δουλειά της.

Και το βιβλίο ήτανε στίχοι,
ψυχή από λάμψη και αρμονία
έτσι εκεί τ' άνοιξα στην τύχη,
και νά τί διάβασα:

«Ευτυχία! Λουλούδι, σε ποιά χώρ' ανθίζεις,
σε ποιό γιαλό, μαργαριτάρι;
Αστέρι, ποιές μεριές φωτίζεις,
και ποιές καρδιές ουράνια χάρη;

Πού, Χερουβείμ, φτερά διπλώνεις;
Νεράιδα, πού δροσολογιέσαι;
Είσαι διαμάντι και δε λιώνεις
ή καταχνιά είσαι και σκορπιέσαι;

Άδης, παράδεισος σε κρύβει;
στον κόσμο ή στην ερημία,
μες σε παλάτι ή σε καλύβι,
πες μου, πού βρίσκεσ', Ευτυχία;»

Δίχως τα μάτια απ' τη δουλειά της
να τα σηκώσει, εδώ! αποκρίθη
τρεμουλιαστή με τη λαλιά της
μια μουσική στο σπίτι εχύθη.

Κι ένα καρδιόχτυπο με πιάνει,
κι αμίλητη λαχτάρα αιφνίδια,
γιατί πως άκουσα μου εφάνη
την Ευτυχία την ίδια.

Κωστής Παλαμάς, Πάτρα 1859 – Αθήνα 1943, ποιητής.

ΘΕΜΑ Α

Να αποδώσετε συνοπτικά σε 60-70 λέξεις το περιεχόμενο και τα συμπεράσματα του ερευνητικού σχεδίου της Μ. Νόροκ (3η και 4η παράγραφος του κειμένου 1).

Μονάδες 15

ΘΕΜΑ Β

B1. Να επαληθεύσετε ή να διαψεύσετε, με βάση τα κείμενα 1 και 2, τις παρακάτω προτάσεις, γράφοντας στο τετράδιό σας δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί σε κάθε πρόταση τη λέξη **Σωστό** ή **Λάθος**:

- α.** Η ομορφιά διαχρονικά έχει τα ίδια χαρακτηριστικά.
- β.** Στο πλαίσιο του σχεδίου της, η Μ. Νόροκ φωτογραφίζει γυναίκες και άνδρες απ' όλο τον κόσμο.
- γ.** Η μόνη ομορφιά που παραμένει αναλλοίωτη στον χρόνο είναι αυτή της ψυχής.
- δ.** Το life style δεν επηρεάζει τον τρόπο συμπεριφοράς μας.
- ε.** Η αληθινή ευτυχία βρίσκεται σε απλά καθημερινά πράγματα.

Μονάδες 10

B2. α) Να ερμηνεύσετε τη χρήση των εισαγωγικών στην 3η και 4η παράγραφο του κειμένου 1. (μονάδες 10)

β) Τι δηλώνουν ως προς το νόημα οι ακόλουθες υπογραμμισμένες διαρθρωτικές λέξεις ή φράσεις του κειμένου 1; (μονάδες 5)

βέβαια (2η παράγραφος),

Κι έτσι (3η παράγραφος),

ώστε (5η παράγραφος),

Ωστόσο (5η παράγραφος),

Γι' αυτό (6η παράγραφος).

Μονάδες 15

B3. Οι συγγραφείς των κειμένων 1 και 2 καταλήγουν σε ένα κοινό συμπέρασμα το οποίο λειτουργεί και ως συμβουλή. Ποιο είναι αυτό; (60-70 λέξεις)

Μονάδες 15

ΘΕΜΑ Γ

Ποιο είναι το ζήτημα που θέτει κατά τη γνώμη σας το ποίημα; Ποια είναι η απάντηση του ποιητικού υποκειμένου σ' αυτό; Ποια είναι η δική σας τοποθέτηση; Για τα δύο πρώτα ερωτήματα να αξιοποιήσετε στις απαντήσεις σας τουλάχιστον 4 κειμενικούς δείκτες, όπως εικόνες, ρηματικά πρόσωπα, εγκλίσεις, σχήματα λόγου κ.τ.λ.

Μονάδες 15

ΘΕΜΑ Δ

Σε άρθρο στην ηλεκτρονική εφημερίδα του σχολείου σας να αναπτύξετε τις απόψεις σας σχετικά με το πώς τα σύγχρονα αισθητικά και κοινωνικά πρότυπα επηρεάζουν την προσωπικότητα και τον τρόπο ζωής σας (300-350 λέξεις).

Μονάδες 30

Πανελλαδικές εξετάσεις Ομογενών 2020 (Νέο σύστημα)